M3. Amprenta digitală

Tot ceea ce facem pe internet lasă urme – fie intenționat (amprentă activă), fie fără să ne dăm seama, sau fără voia noastră (amprentă pasivă). **Toate datele acestea sunt colectate de platformele online și folosite ca să ne personalizeze experiența în funcție de interesele și comportamentele noastre** (vezi fișa personalizarea online), adică tot ceea ce vedem pe platformele online este **decis de algoritmi de recomandare.**

Elemente de amprentă digitală activă	Elemente de amprentă digitală pasivă
Interacțiunea conștientă și asumată cu conținutul și platformele online. **Urme prin care putem fi identificați:** • crearea unui profil pe platforme online; • postările cu noi (foto, video) pe care le facem; • interacțiunea cu AI (de exemplu când interacționăm cu ChatGPT). **Urme despre interesele și opiniile noastre:** • postarea de conținut; • participarea în grupuri, comunități, canale de chat; • postarea de comentarii; • interacțiunea cu conținutul online prin like /dislike, reacții, distribuire; • crearea de playlist-uri pe YouTube/Spotify.	**Datele generate de algoritmii rețelelor sociale, prin analiza comportamentelor noastre online + informații despre noi generate sau făcute publice de către alte persoane.** **Urme colectate automat:** • timpul petrecut interacționând cu conținutul (pe ce stăm mai mult, ce ignorăm etc); • locația, detectată automat; • concluzii despre viața noastră personală, deduse din conversațiile cu chatbots AI. **Informații generate de către alte persoane despre noi:** • tag-uri în imagini sau în secțiunile de comentarii; • postări și comentarii despre noi; • căutări despre noi; • distribuiri în contexte diverse ale conținutului postat de noi.

Toate aceste date despre utilizatori sunt colectate, agregate și folosite de platformele online pentru a construi **un profil foarte detaliat.** Concluziile merg de multe ori mai departe de identificarea unui comportament de consum și pot viza **aspecte psihologice foarte personale și profunde despre oameni**, precum valorile pe care le au, ideologia politică cu care rezonează, sau chiar și orientarea sexuală.

Mai mult, amprenta digitală reprezintă și o cheie prin care diverse persoane își pot **forma o impresie despre noi.** În funcție de ceea ce găsesc online, oamenii își pot **construi o imagine pozitivă sau negativă** despre cine suntem noi, ce valori avem, cum gândim.

Totodată, informațiile care sunt publice pot fi folosite și cu intenții dăunătoare (scamming - înșelăciune/fraudă, grooming - manipularea emoțională de către prădători sexuali, în special asupra minorilor, furt de identitate etc.)

© 2026, Centrul pentru Jurnalism Independent (România)

M3. Amprenta digitală

Sfaturi pentru gestionarea amprentei digitale (pentru elevi):

- Evită să postezi date personale, cum ar fi numele complet, locația, activitățile zilnice sau ce/cum te simți. Nu împărtăși aceste informații nici în jocurile online.
- Setează conturile de pe rețelele sociale pe privat și fii atent cu cine te împrietenești. Nu lăsa postările publice și nu permite necunoscuților să-ți trimită mesaje.
- Gândește-te bine înainte de a posta. Nu publica lucruri care pot jigni sau care îți pot crea o imagine nepotrivită. Șterge postările care nu te mai reprezintă și nu posta despre alții lucruri pe care nu ai vrea să le posteze ei despre tine.
- Verifică setările de confidențialitate și permisiunile aplicațiilor (acces la locație, cameră, microfon, imagini sau datele tale).
- Amintește-ți că platformele urmăresc ce faci online și îți arată conținut în funcție de asta. Șterge periodic istoricul de căutări și limitează folosirea datelor tale.
- Nu oferi informații personale chatboților AI de tip ChatGPT sau Gemini.
- Verifică setările de securitate, folosește parole puternice și activează autentificarea în doi pași.
- Cere mereu ajutor unui adult de încredere atunci când ai nevoie.

Resursă realizată în cadrul Programului de Educație Media demarat de CJI în parteneriat cu Romanian-American Foundation și susținut prin proiectul BROD* și prin proiectul „Digital literacy transformation for Romanian Youth", proiect finanțat de Fondation Botnar, coordonat de CJI și implementat în parteneriat cu Ashoka România, E-Civis, EDUMI, Funky Citizens și Grupul PONT.

***Proiectul BROD (Bulgarian-Romanian Observatory of Digital Media) este finanțat prin Programul Europa Digitală al Uniunii Europene, sub contractul nr. 101226153.**

© 2026, Centrul pentru Jurnalism Independent (România)